

Dokumenttyp Rutin	Ansvarig verksamhet Öron- näs- och halssjukvården	Organisation Region Värmland	Version 1
Dokumentägare Birgitta Johansson Audionom	Fastställare Eva Mjörnerud Avdelningschef	Giltig fr.o.m. 2025-03-31	Giltig t.o.m. 2027-03-31

Hörselscreening av skolbarn

Gäller för: Öron- näs- och halssjukvården Hörselvården

Hörselundersökning utförs i förskoleklass, för nyanlända och nyinflyttade elever som inte testats samt på gymnasieskolans yrkesförberedande program som är utsatta för buller.

Syfte

Syftet med hörselundersökning i skolan är att upptäcka hörselnedsättningar som kan påverka barnets språkutveckling och kommunikativa förmåga och som kan kompenseras med hörselhjälpmedel och hörselanpassning av miljön.

Utrustning

Audiometer med ljudisolerade hörlurar. Audiometern ska kalibreras minst en gång per år.

Förberedelser

En lugn mätplats där barnets koncentration inte störs av ljud eller synintryck som inte har med mätningen att göra.

Gör en subjektiv kontroll av audiometern och kontrollera att den fungerar genom att själv lyssna i lurarna.

Metod

Otoskopi: Kontrollera att hörselgångarna är fria från vax. Syns trumhinnan? Notera eventuella avvikelser

Anamnes: förkylning, nästäppa, snarkning, öroninflammationer?

Placera eleven framför dig så att du kan observera eleven men att inte eleven ser när du ger signal.

Instruera eleven om hur mätningen går till, att den på något sätt ska visa att hen hör, ex flytta klossar eller trycka på knapp. Öva genom att lägga hörtelefonerna på bordet och presentera en hög ton (70-80dB) så att eleven hör hur det kan låta.

Sätt på lurarna. Stryk undan håret och "dra fram kinden" så att hörselgången inte trycks ihop.

Börja på bästa örat med en signal på 40 dB på 1000 Hz, om svar screena därefter på 20 dB på frekvenserna 1000, 2000, 4000 och 6000Hz. Därefter testas 500Hz. Signalen ska vara ca 1,5 sek lång och ges med oregelbunden rytm. Vid två säkra svar på samma frekvens, byt till nästa frekvens. Samma förfarande för andra örat.

Tröskelbestämning

Om eleven inte svarar/ hör på 20dB, öka i 10 dB steg tills eleven svarar. Sänk 10dB, öka med 5dB tills du får svar. Max 70 dB. Vid två säkra svar på samma nivå går du vidare till nästa frekvens. Dokumentera svaren.

Åtgärd och remiss.

Barn som avviker från screeningnivån testas på nytt efter fyra till sex veckor. Följande kriterier motiverar omprövning på skolan:

$\geq 25\text{dB}$ på två eller fler intilliggande frekvenser 500 – 6000Hz

Eller

$\geq 35\text{dB}$ vid en eller flera frekvenser 1000-6000Hz

Kvarstår avvikelsen remitteras eleven till Hörselvården.

Båda testerna redovisas och markeras med datum och "test 1" och "test 2".

Anteckna om barnet har plaströr eller är under pågående läkarbehandling för öronen, likaså om det föreligger misstanke om vaxpropp eller om barnet haft otit nyligen.

Notera barnets och/eller vårdnadshavarens uppfattning om hörseln.

Ytterligare upplysningar angående hörselprov på skolbarn lämnas av
audionom Birgitta Johansson, Hörselvården, Centralsjukhuset Karlstad.
Telefon 010-8317852

Lovisa Wiklund
Audiolog, ÖNH specialist
Medicinskt ansvarig för Hörselvården

Birgitta Johansson
Leg audionom
Hörselvården

Utarbetad av: Hörselvården enligt SMAF:s (Svensk Medicinsk Audiologisk Förening) riktlinjer 2025